

ЗНАЧЕННЯ «SOFT SKILLS» І «HARD SKILLS» У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

20.12.2022 19:20

Автор: **Богданюк Василь Васильович**, студент, **Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**; **Кобеля Зоряна Ігорівна**, кандидат економічних наук, доцент, **Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

[1. Економічні науки;]

В умовах модернізації системи освіти та інтеграційних освітніх процесів професійний розвиток майбутнього фахівця-економіста стає предметом досліджень цілої низки науковців [1, 2, 3, 4]. Професійний розвиток економіста охоплює значну кількість набутих умінь, знань та навичок професійної діяльності, які здійснюють вплив на зростання його професійних успіхів. У зв'язку з цим важливого значення набуває розвиток «soft skills» та «hard skills» [6, с. 41].

Поняття «hard skills» трактується науковцями як «...конкретні компетенції, які характерні для певної професії та розвиваються шляхом навчання та вдосконалення вже набутих знань і умінь. Такі навички можна визначити та виміряти» [7].

Інше поняття «soft skills» у наукових джерелах трактується як «...сукупність особливостей людини, рис характеру, нахилів і талантів, взаємодія із людьми та зацікавленість діяльністю, якою вона займається. Навички «soft skills» важко, а іноді і не можливо виміряти кількісними показниками» [5].

Серед важливих і доцільних «soft skills» для майбутнього професійного становлення фахівця економічного профілю можна виокремити наступні:

- керування часом – здатність визначити першочергове, основне завдання чи працювати одночасно з кількома завданнями;
- професійна етика – здатність бути комунікативним, рішучим та мати чітку мотивацію;
- відмінні комунікативні навички – уміння бути не лише хорошим слухачем, а й оратором;
- лідерство – впевненість у собі, спроможність виконувати завдання та надихати інших;
- емоційний інтелект – прийняття конструктивної критики, уміння розуміти й керувати власними емоціями;
- навички розв'язання проблем – здатність справлятися із складними ситуаціями й приймати швидкі, виважені рішення;
- критичне мислення – мислення об'єктивне та чіткий аналіз ситуації тощо.

Аналізуючи поняття «hard skills», зауважимо, то це технічні навички, які застосовуються у щоденній практиці за чітко встановленою послідовністю. Вони вкрай необхідні та входять до переліку вимог, викладених у посадових інструкціях. Звичайно, що кожен повинен уміти продемонструвати свої «hard skills», адже сформованість даних навичок свідчитимуть про рівень фахової підготовки економіста [8].

До основних базових «hard skills», властивих фахівцю-економісту, належать:

- мовлення і грамотність;
- знання змістового матеріалу, який викладається (попередній досвід у цій галузі, самоосвіта);
- навички, набуті шляхом підвищення кваліфікації (документи про освіту, сертифікати, відповідний кваліфікаційний рівень);
- базові навички роботи з комп'ютером та ін.

Впродовж усієї професійної діяльності ключем до успіху є опанування й знаходження балансу між «жорсткими» та «гнучкими» навичками, а також повне розуміння того, що потрібно для професійного росту та розвитку. Із викладеного вище узагальнимо, що «hard skills» і «soft skills»

пов'язані між собою нерозривно й не можуть існувати порізно та відокремлено в роботі фахівця-економіста.

Отже, вважаємо, що набуття та вдосконалення майбутнім фахівцем-економістом своїх «hard skills», вивчення нових технік і покращення важливих «soft skills» сприятимуть максимальному розкриттю свого потенціалу у процесі професійного розвитку та самовдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Акуленко К.Ю. Підготовка майбутніх економістів з використанням засобів інформаційних технологій. Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. Луцьк, 2011. Вип. №3.
2. Вітер С. Вимоги до майбутніх фахівців економічного профілю та якості їх професійної підготовки в умовах сьогодення. Молодь і ринок. 2012. №4 (87). С. 149-153.
3. Поясок Т.Б. Система застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх економістів: монографія. Кременчук : Щербатих О.В., 2009. 348 с.
4. Шахматова Т.В. Актуальність проблеми професійної підготовки фахівців економічного профілю. Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсон. держ. ун-т. Херсон : [б. в.], 2009. Вип. 54. С. 389-393.
5. Ясна І. Soft skills: універсальні навички європейського рівня, 2015. URL : <https://studway.com.ua/soft-skills/>.
6. Glatthorn A. Teacher development : international Encyclopedia of Teaching and Teacher Education / Ed. by L. Anderson. London : Pergamon Press, 1995. 198 p.
7. Heckman J. J., Kautz T. D. Hard Evidence on Soft Skills. Working Paper 18121; National Bureau of Economic Research. June 2012. URL : <http://www.nber.org/papers/w18121>.
8. Kagan J. Hard Skills. Investopedia. 2022. URL: <https://www.investopedia.com/terms/h/hard-skills.asp>.